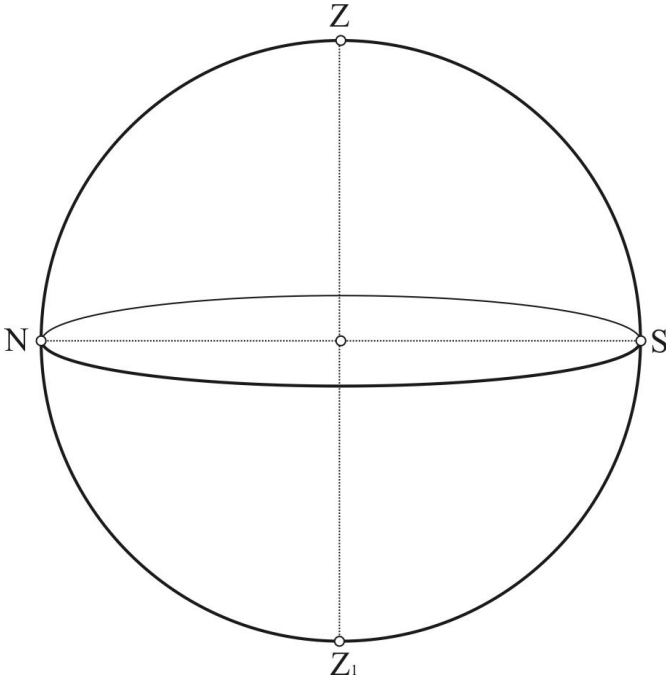

Бр. индекса:

Презиме и име: _____ Потпис: _____

1. Одредите дужину обданице **15. децембра 2020.** у Београду ($\varphi = 44^\circ 49'$, $\lambda = 20^\circ 28'$). На цртежу небеске сфере (слика испод) тачно прикажите привидну путању сунца тога дана, означите и издвојите сферни троугао који ћете решавати.

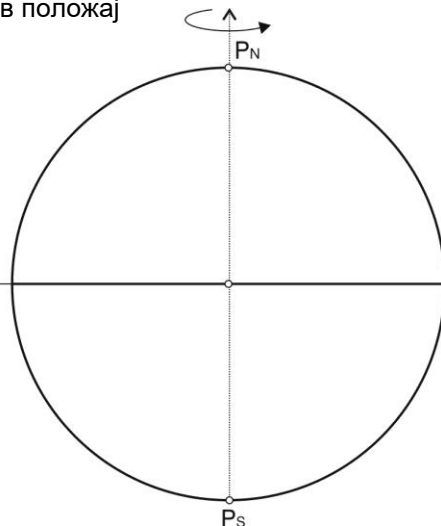
Деклинација сунца: $\delta =$ _____; временско изједначење: $e =$ _____

2. На доњој слици дат је меридијански пресек кроз Земљину лопту. На том цртежу, као основи, тачно прикажите следеће:

- a) положај сунца и положај терминатора 15. децембра 2020. године,
- b) тачку T_0 над чијим хоризонтом је сунце у зениту тога дана,
- c) паралелу Окланда ($\varphi = -36^\circ 51'$, $\lambda = 174^\circ 46'$) и његов положај (T_1) у тренутку горње кулминације сунца тога дана.

Небески екватор

3. У правоугаонике лево упишите датуме везане за појаве написане у продужетку (са десне стране).

	Земља најудаљенија од Сунца
	Подневна висина Сунца једнака једнака надопуни геогр. ширине до 90°
	Вертикални предмети не бацају сенке на раван хоризонта екватора
	На северном поларнику Сунце се у подне налази у северној тачки

4. У правоугаонике упишите појмове чија су објашњења дата са десне стране.

	Тачке над чијим хоризонтима Сунце не постиже висину већу од $23^\circ 27'$
	Половина најудаљеније паралеле на којима се јавља поларни дан
	Велика кружница са којом се поклапа путања Сунца за еквинокцијума
	Паралеле над којима је Сунце само једном годишње у зениту
	Сунцу најудаљенија тачка Земљине путање
	Београду најближа паралела на којој Сунце може бити у зениту

5. Једног јесењег дана 2021. зраци подневног сунца падаће на раван хоризонта Крагујевца ($\varphi = 44^\circ 00'$, $\lambda = 21^\circ 00'$) под углом $h = 38^\circ 58' 45''$. Одредите датум (дан, месец) када ће то бити.

.....

6. 14. децембра 2020. сунце у Суботици ($\varphi = 46^\circ 06'$, $\lambda = 19^\circ 40'$) излази у 7 h 16 min, а залази у 15 h 55 min.

а) Израчунајте када је право сунчево подне: .....

б) Израчунајте дужину обданице: .....

7. Заокружите слово испред имена места (острва, града) над којим је сунце 15. 12. 2020. у зениту?

а) Фици ($\varphi = -18,2^\circ$, $\lambda = 178,4^\circ$)   **б)** Бохум ($\varphi = -23,3^\circ$, $\lambda = 29,1^\circ$)   **в)** Јапен ($\varphi = -1,71^\circ$, $\lambda = 136,0^\circ$)

Како то знате? .....

.....

8. Заокружите слово испред имена града или у коме ће 21. 06. 2021.) обданице трајати 14 h 05 min.

а) Сиденеј ($\varphi = -33^\circ 51'$, $\lambda = 151^\circ 12'$)   **б)** Каиро ($\varphi = 30^\circ 03'$, $\lambda = 31^\circ 14'$)   **в)** Кејптаун ($\varphi = -33^\circ 55'$, $\lambda = 18^\circ 25'$)

Како то знате? .....

.....

9. Испод су дате географске координате пет градова који су означени словима а-г. Заокружите слово које одговара граду у коме се током целе године одвија нормална смена дана и ноћи.

а) $\varphi = 75^\circ 12'$, $\lambda = -23^\circ 27'$ **б)** $\varphi = 86^\circ 06'$, $\lambda = 66^\circ 33'$ **в)** $\varphi = 54^\circ 48'$, $\lambda = 23^\circ 27'$ **г)** $\varphi = 69^\circ 13'$, $\lambda = -23^\circ 27'$

Како то знате? .....

.....